

iTOSAM

İSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

HAFTALIK
EKONOMİ BÜLTENİ | 23 EKİM
2023

Ekonomide Son Gelişmeler

16 EKİM | 20 EKİM

- 3 HANEHALKI YURT İÇİ TURİZM II.ÇEYREK
- 4 YATIRIM TEŞVİK İSTATİSTİKLERİ
- 6 YURT DIŞI ÜRETİCİ FİYAT ENDEKSİ (YD-ÜFE)
- 8 KONUT FİYAT ENDEKSLERİ
- 9 KONUT SATIŞ İSTATİSTİKLERİ
- 11 ÜCRETİ ÇALIŞAN İSTATİSTİKLERİ
- 12 OECD: EKONOMİ POLİTİKASI REFORMLARI 2023
- 14 OECD: BÖLGESEL GÖRÜNÜM 2023
- 16 DÜNYA EKONOMİK FORUMU: GIDA VE SU GÜVENLİĞİ
- 17 MCKINSEY: İŞYERİNDE KADIN ARAŞTIRMASI RAPORU

Hanehalkı Yurt İçi Turizm II. Çeyrek

“Yerli Turistlerin Yurt İçinde Yaptıkları Seyahat Harcamalarında %142,5 Artış Gerçekleşti”

Nisan, Mayıs ve Haziran aylarından oluşan II. çeyrekte yurt içinde ikamet eden 13 milyon 639 kişi seyahate çıktı. Bir ve daha fazla geceleme kaydı ile seyahate çıkanların ülke içinde yaptıkları toplam seyahat sayısı bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %41 artarak 16 milyon 84 bin seyahat olarak gerçekleşti. İkinci çeyrekte seyahate çıkanlar 100 milyon 108 bin geceleme yaparak ortalama geceleme sayısı 6,2 gece olarak kaydedildi. Yerli turistlerin yurt içinde yaptıkları seyahat harcamaları bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %142,5 artarak 47,7 milyar TL oldu. Bu harcamaların %90,6’sını 43,3 milyar TL ile kişisel harcamalar; %9,4’ünü 4,4 milyar TL ile paket tur harcamaları oluşturdu. Seyahat başına yapılan ortalama harcama ise 2,9 bin TL olarak gerçekleşti.

Toplam seyahat harcamaları içerisindeki dağılım oranları incelendiğinde en fazla paya %32,9 ile yeme ve içme harcamaları; %26,4 ile ulaştırma harcamaları ve %14,4 ile konaklama harcamaları sahip oldu. Harcama türlerinin geçen yılın aynı dönemine göre değişim oranları incelendiğinde yeme ve içme harcamalarında %197,3; ulaştırma harcamalarında %73,4 ve konaklama harcamalarında ise %235,1’lik artış görüldü. Seyahate çıkış amaçlarında ilk sırada %65,4 ile “yakınları ziyaret”; ikinci sırada %27,7 ile “gezi, eğlence, tatil” ve üçüncü sırada ise %3,3 ile “sağlık” yer aldı.

Seyahate Çıkan Kişilerin Seyahat Harcamaları, II. Çeyrek: Nisan-Haziran, 2023

Yıl	Çeyrek	Toplam Harcama (Bin TL)	Değişim Oranı (%)	Paket Tur Harcaması (Bin TL)	Değişim Oranı (%)	Kişisel Harcama (Bin TL)	Değişim Oranı (%)	Seyahat Başına Ortalama Harcama (TL)
2022	Yıllık	114.317.183	96,7	10.774.129	111,4	103.543.055	95,3	2.185
	I	12.184.330	100,4	665.626	162,5	11.518.703	97,7	1.383
	II	19.707.895	83,8	1.615.256	91,2	18.092.639	83,1	1.727
	III	63.366.190	112,6	7.175.247	121,2	56.190.944	111,6	2.710
	IV	19.058.768	65,8	1.317.999	74,9	17.740.769	65,1	2.186
2023	Yıllık							
	I	22.271.455	82,8	1.223.819	83,9	21.047.636	82,7	2.207
	II	47.792.417	142,5	4.480.889	177,4	43.311.528	139,4	2.971

Yatırım Teşvik İstatistikleri

“2023 Yılı İkinci Çeyrekte Verilen Yatırım Teşvik Belgesi 4.061 Adet Oldu ”

Türkiye’de 2022 yılı ikinci çeyrekte 3.259 adet; 2023 yılı ikinci çeyrekte ise 4.061 adet yatırım teşvik belgesi verildi. Belge sayısında %25’lik artış gerçekleşirken, 2023 yılı ikinci çeyrekte geçen yılın aynı çeyreğine göre sabit yatırım tutarı miktarında %17’lik bir artış meydana geldi. 2022 ve 2023 yılı ikinci çeyrek dönemlerinde en çok “komple yeni yatırım” cinsli yatırımlar ağırlık kazandı. 2023 yılı ikinci çeyrekte geçen yılın aynı dönemine göre daha fazla yatırım teşvik belgesi verildi.

En fazla yatırım teşviki ise iki yılda da İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya, Bursa, Eskişehir, Kocaeli, Muğla, Tekirdağ illerinin yer aldığı 1. bölgede gerçekleşti. 2023 yılı ikinci çeyrekte İstanbul, 409 yatırım teşvik belge adedi ve 23.562 milyon TL yatırım tutarı ile %26’lık pay aldı. Verilen teşvik belgelerinde 1. bölgede genel olarak madencilik ve tarım sektörlerine daha az talep oldu.

Türkiye’nin Yatırım Teşvik Analizi

		Komple Yeni Yatırım	Tevsi	Diğer	Toplam
2022/2	Belge Adedi	2.024	984	251	3.259
	Sabit Yatırım (milyon TL)	124.741	43.191	25.429	193.361
	İstihdam	66.855	20.306	3.354	90.515
2023/2	Belge Adedi	2.684	1.112	264	4.060
	Sabit Yatırım (milyon TL)	168.781	40.097	16.872	225.750
	İstihdam	65.722	18.616	3.224	87.562

Yatırım Teşvik İstatistikleri

“En Çok Yatırım Teşviki Alan Sektör İmalat Sanayi Oldu”

En çok yatırım teşvik belgesini sırasıyla İstanbul, Ankara ve İzmir illeri aldı. 2023 yılı ikinci çeyrek döneminde imalat sanayi için düzenlenen teşvik belgesi yatırım tutarı 2022 yılı ikinci çeyrek dönemine göre %18 azalırken, aynı dönemde imalat sanayi için düzenlenen yatırım teşvik belgelerinin tüm sektörler içindeki oranı %59 seviyesinde gerçekleşti. İki dönemde de belge adedi bazında en az yatırım teşviki alan sektör “madencilik” oldu.

Belge adedi, sabit yatırım tutarı, istihdam olmak üzere tüm parametreler bazında en çok yatırım teşviki alan sektör ise imalat sanayi oldu. İmalat sanayinin alt kırılımlarını incelediğimizde en fazla “makine, aksam ve metal eşya sanayine” yatırım teşvik belgesi verilirken en az yatırım teşvik belgesi alan imalat alt sektörü ise “ana metal sanayi” oldu. 2023 yılı ikinci çeyrek döneminde en çok istihdam yaratan sanayi ise 22.886 kişi ile “giyim eşyaları sanayi” olarak gerçekleşti.

Türkiye’de Verilen Yatırım Teşvik Belgeleri

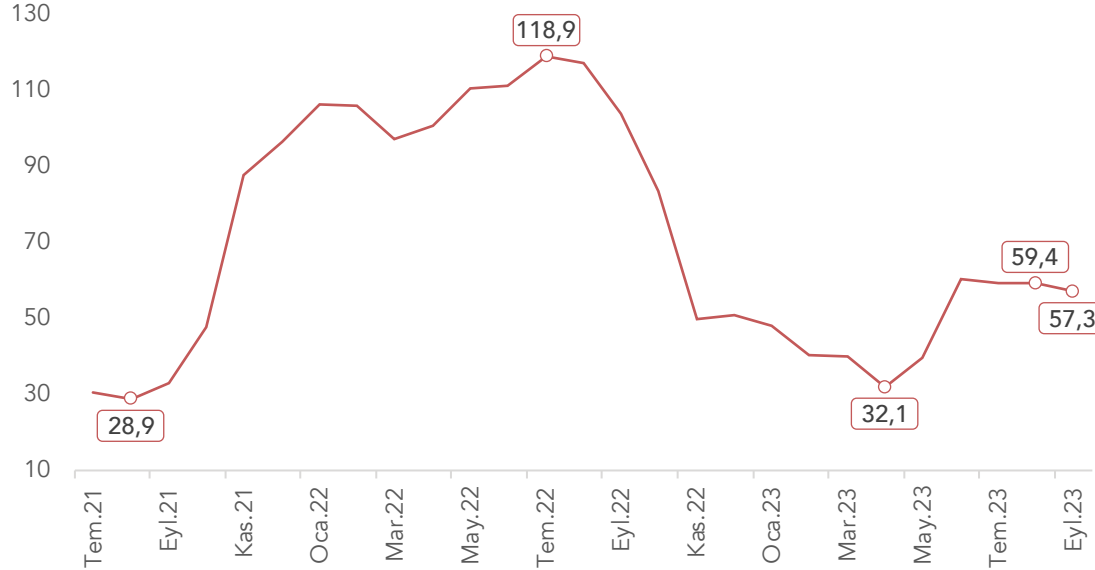
		Yabancı Sermaye	Yerli Sermaye	Toplam
2022/2	Belge Adedi	109	3.150	3.259
	Sabit Yatırım (milyon TL)	46.072	147.288	193.360
	İstihdam	5.098	85.417	90.515
2023/2	Belge Adedi	142	3.919	4.061
	Sabit Yatırım (milyon TL)	11.426	214.324	225.750
	İstihdam	2.835	84.727	87.562

Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi (YD-ÜFE)

“Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi (YD-ÜFE) Yıllık %57,25 Arttı, Aylık %0,59 Azaldı”

YD-ÜFE Eylül ayında bir önceki aya göre %0,59 azalış, bir önceki yılın aralık ayına göre %47,62 artış, bir önceki yılın aynı ayına göre %57,25 artış ve on iki aylık ortalamalara göre %53,10 artış gösterdi.

YD-ÜFE Yıllık Değişim Oranları

YD-ÜFE, ülke içerisinde üretimi yapılan ve yurt dışına satışı konu olan ürünlerin üretici fiyatlarındaki değişimi göstermektedir.

Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi (YD-ÜFE)

“İmalat Yıllık %57,37 Arttı; Aylık %0,59 Azaldı”

Sanayinin iki sektörünün aylık değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %0,58 azalış, imalatla %0,59 azalış olarak gerçekleşti. Ana sanayi gruplarının aylık değişimleri; ara malında %0,97 azalış, dayanıklı tüketim malında %1,54 azalış, dayanıksız tüketim malında %0,31 artış, enerjide %2,48 artış, sermaye malında %1,40 azalış olarak gerçekleşti.

YD-ÜFE Yıllık Değişim Oranları (%)

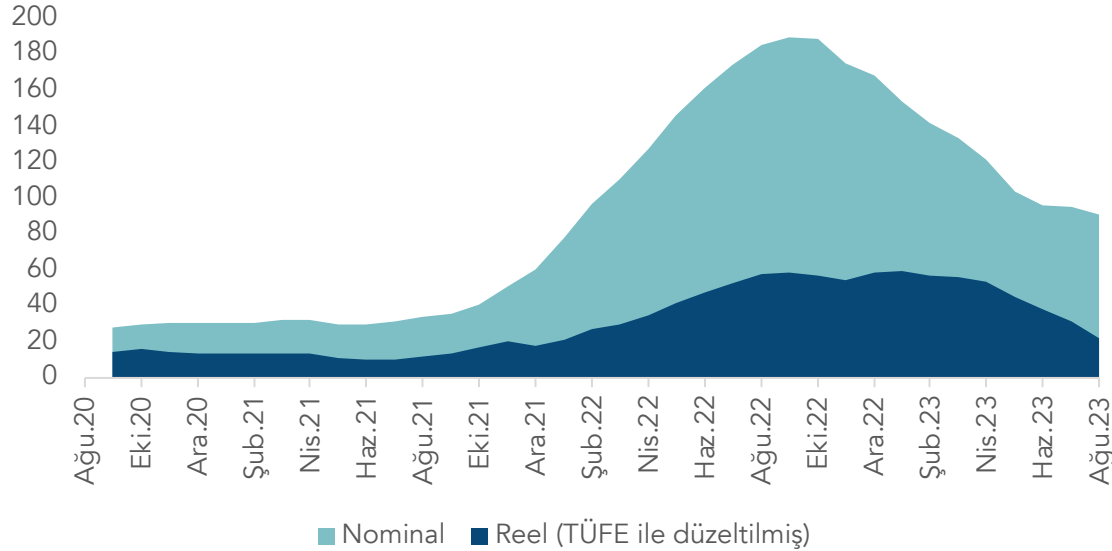
Konut Fiyat Endeksi

“Konut Fiyat Endeksi Ağustos Ayında %90,3 Oranında Arttı”

Türkiye’deki konutların kalite etkisinden arındırılmış fiyat değişimlerini izlemek amacıyla hesaplanan konut fiyat endeksi (KFE) 2023 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre %5,5 artarak 1043,0 oldu. KFE bir önceki yılın aynı ayına göre nominal olarak %90,3, reel olarak ise %21,9 oranında artış gösterdi.

İstanbul konut fiyat endeksi bir önceki aya göre %5,4 artarak 905,8 oldu. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre ise %78,4 oranında arttı.

Konut Fiyat Endeksi (Yıllık % Değişim)

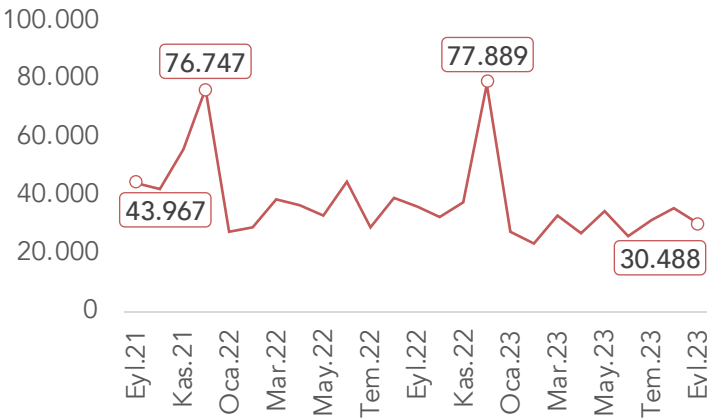
Konut Satış İstatistikleri

“Eylül Ayında Konut Satışı %9,5 Azaldı ”

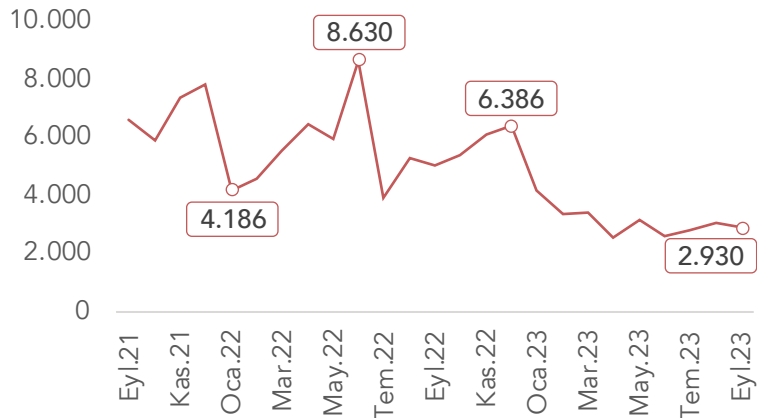
Türkiye genelinde Eylül ayı konut satışları bir önceki aya göre %15,9, bir önceki yılın aynı ayına göre ise %9,5 oranında azalarak 102 bin 656'ya geriledi. Gerçekleşen toplam satışlar içerisinde ipotekli satışların payı %8,2 olarak gerçekleşti. Öte yandan ilk el satışlar bir önceki aya göre %13,7, bir önceki yılın aynı ayına göre ise %15,2 oranında azaldı ve 30 bin 488 oldu.

Yabancılar yapılan konut satışları bir önceki aya göre %4,2, bir önceki yılın aynı ayına göre %42,0 azalış göstererek 2 bin 930 oldu. Buna göre, Eylül ayında yapılan toplam konut satışları içinde yabancılar yapılan konut satışının payı %2,9 olarak gerçekleşti.

İlk El Satış Sayıları (Türkiye)

Yabancılar Yapılan Satışlar (Türkiye)

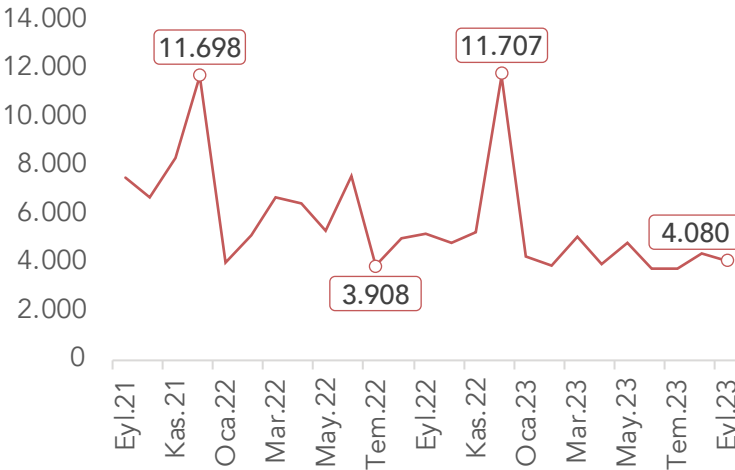
Konut Satış İstatistikleri

“Konut Satışlarında İstanbul %14,9 ile Zirvede”

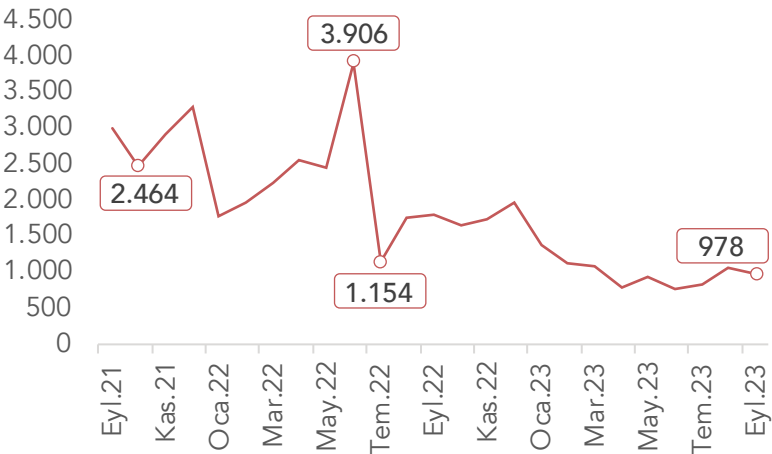
İstanbul özelinde Eylül ayında gerçekleşen toplam konut satış sayısı, bir önceki aya göre %12,4, bir önceki yılın aynı ayına göre %20,13 azaldı ve 15 bin 247 olarak gerçekleşti. Böylelikle İstanbul, konut satışlarında en yüksek paya sahip il oldu.

İstanbul’da gerçekleşen ilk el satışlar bir önceki aya göre %7,5, bir önceki yılın aynı ayına göre %21,3 oranında azalarak 4 bin 80 olarak gerçekleşti. Yabancılar yapılan konut satış sayıları ise bir önceki aya göre %8,3, bir önceki yılın aynı ayına göre %45,5 oranında azalarak 978 oldu.

İlk El Satış Sayıları (İstanbul)

Yabancılar Yapılan Satışlar (İstanbul)

Ücretli Çalışan İstatistikleri

“Ücretli Çalışan Sayısı Sınırlı Artış Kaydetti”

Ücretli çalışan sayısında ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %3,4 oranında artış yaşandı. Böylece ilgili ayda ücretli çalışan sayısı 15 milyon 289 bin 258 kişi oldu. Alt kırılımlara bakıldığında yıllık bazda en çok artış %12,6 oranı ile inşaat sektöründe oldu. Bu oranı sırasıyla %3,7 ile ticaret-hizmet ve %0,1 oranı ile sanayi sektörü takip etti.

Aylık bazda ise bir önceki aya göre %0,1 oranında artış kaydedildi. Ağustos ayında sanayi sektörü (%-0,3) hariç diğer sektörlerde artış gözlemlendi. Buna göre aylık bazda en çok artış ise inşaat sektörü (%0,3) ile ticaret-hizmet sektöründe (%0,2) görüldü.

Ücretli Çalışanların Sektörlere Göre Dağılımı, Ağustos 2023

Sektörler	Ağustos 2023	Ağustos 2022	Yıllık Fark	Yıllık Değişim (%)
B-N Toplam (Sanayi, inşaat, ticaret ve hizmetler)	15.289.258	14.786.761	502.497	3,4
B-E-Sanayi	5.084.569	5.079.988	4.481	0,1
B-Madencilik ve taş ocaklığı	146.425	148.083	-1.658	-1,1
C-İmalat	4.734.196	4.733.591	605	0,0
D-Elektrik, gaz, buhar	137.514	128.740	8.774	6,8
E-Su temini; kanalizasyon	66.334	69.574	-3.240	-4,7
F-Inşaat	1.740.387	1.546.020	194.367	12,6
G-N-Ticaret ve hizmetler	8.464.402	8.160.753	303.649	3,7
G-Ticaret	3.313.440	3.253.514	59.926	1,8
H-Ulaştırma ve depolama	1.147.547	1.088.392	59.155	5,4
I-Konaklama ve yiyecek	1.288.188	1.220.569	67.619	5,5
J-Bilgi ve iletişim	286.839	274.558	12.281	4,5
K-Finans ve sigorta faaliyetleri	207.928	204.487	3.441	1,7
L-Gayrimenkul	122.224	113.561	8.663	7,6
M-Mesleki, bilimsel ve teknik	665.530	646.195	19.335	3,0
N-İdari ve destek	1.432.706	1.359.477	73.229	5,4

Kaynak: TÜİK

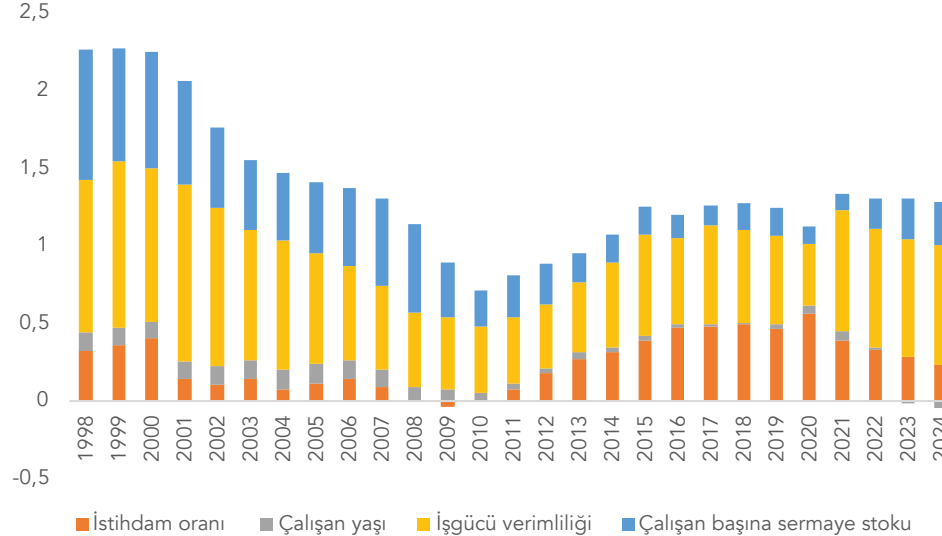
OECD: Ekonomi Politikası Reformları 2023

“2024'te Küresel Büyüme Beklentisi Zayıf”

OECD tarafından “Ekonomi Politikası Reformları 2023: Büyümeye Doğru” adıyla yayımlanan rapor, OECD ve ortak ülkeler için, uzun vadeli büyümeyi daha güçlü ve daha sürdürülebilir bir yola sokmaya yardımcı olabilecek yapısal reform önceliklerini özetliyor.

2023 ve 2024'teki küresel GSYİH büyüme beklentileri zayıf ve orta vadeli büyüme görünümü zayıf olmaya devam ediyor. Potansiyel büyümeyi canlandırmak ve ekonomik büyümenin kalitesini artırmak, hükümetlerin arzı artırıcı iddialı yapısal reformlar üstlenmesini gerektirecektir.

Kişi Başına GSYİH Büyümesine Katkıda Bulunan Faktörler (% Puanı), OECD Ekonomileri

Kaynak: OECD (2023), Economic Policy Reforms 2023: Going for Growth.

2023 ve 2024 tahminidir.

OECD: Ekonomi Politikası Reformları 2023

Raporda, uzun vadeli ekonomik büyümeyi teşvik etmek ve çeşitli zorluklara çözüm bulmak için yapısal reformlara duyulan ihtiyaç tartışılıyor. Belirlenen temel zorluklar; zayıf verimlilik artışı, azalan iş dinamizmi, işgücü piyasalarındaki yapısal sorunlar, beceri uyumsuzlukları ve büyüme stratejilerinde çevresel sürdürülebilirliğin olmayışdır. Öneriler arasında sosyal güvenlik kapsamının genişletilmesi, rekabetin güçlendirilmesi, düzenlemelerin basitleştirilmesi, altyapı yatırımlarının artırılması, hukukun üstünlüğünün güçlendirilmesi, Ar-Ge ve yenilikçiliğin teşvik edilmesi, eğitime ve beceri geliştirmeye yatırım yapılması, işgücü piyasasına katılımın artırılması, korumacı politikalarından kaçınılması, karbonsuzlaşmanın hızlandırılması yer alıyor. Rapor kapsamında vurgulanan genel amaç ise, bu zorlukların üstesinden gelmek ve daha dayanıklı ve müreffeh bir geleceğe zemin hazırlamak olarak sunuluyor.

Kaynak: OECD

Rapordan önemli bulgular:

- Potansiyel büyüme zayıf ve arz yönlü reformlar gerektiriyor.
- Emisyonları aşağı yönlü bir yola sokmak için kapsamlı politika eylemlerine ihtiyaç var.
- Cinsiyet eşitsizliğiyle mücadele, mevcut işgücü piyasasındaki sıkışıklığın giderilmesine yardımcı olabilir.

OECD: Bölgesel Görünüm 2023

“Bölgeler Arasındaki Gelir Eşitsizlikleri Genişliyor”

OECD tarafından yayımlanan “Bölgesel Görünüm 2023-Eşitsizliklerin Uzun Süreli Coğrafyası” başlıklı rapor, OECD bölgeleri arasındaki eşitsizliklerin son yirmi yılda çeşitli boyutlarda (gelir ve hizmetlere erişim dahil) gelişimi hakkında yeni kanıtlar sunuyor. Bölgesel eşitsizliklerin giderilmesinde üretkenliğin rolüne ışık tutan rapor aynı zamanda ekonomik, sosyal ve politik dokuyu zayıflatabilecek ve “hoşnutsuzluk coğrafyasına” yol açabilecek bölgesel eşitsizliklerin maliyetlerine de bakıyor.

Son yirmi yılda, kişi başına düşen gayri safi yurt içi hasıla (GSYİH) seviyeleri, büyük ölçüde düşük gelirli ekonomilerdeki yüksek büyümenin etkisiyle OECD ekonomilerinde birbirine yakınlaştı. Ancak aynı zamanda, mevcut verilere sahip 27 OECD ülkesinin yarısından fazlası, bölgeleri arasındaki gelir eşitsizliklerinin genişlediğini tecrübe etti ve bölgesel gelir eşitsizliklerinin azaldığı ülkeler de dahil olmak üzere diğer ülkelerin çoğunda bu eşitsizlikler önemli düzeyde kaldı. Genel olarak, son yirmi yılda dört gidişat ortaya çıktı:

- i. Yüksek gelir / artan eşitsizlik: Kişi başına düşen GSYİH'nin OECD ortalamasının üzerinde olduğu bazı ülkelerde (Belçika, Danimarka, Fransa, İsveç, Birleşik Krallık ve ABD dahil) bölgesel eşitsizliklerin arttığı görüldü.
- ii. Artan gelir / artan eşitsizlik: Doğu Avrupa'daki hızlı büyüyen birçok OECD ülkesi de dahil olmak üzere, OECD'nin kişi başına düşen GSYİH ortalamasını yakalayan birçok ülke, bölgesel eşitsizliklerinin arttığına şahit oldu.
- iii. Yüksek gelir / daha düşük eşitsizlik: Finlandiya, Norveç, Almanya, Hollanda ve Yeni Zelanda'nın da aralarında bulunduğu diğer ülkeler, bölgeler arasındaki farkları daraltırken kişi başına düşen yüksek GSYİH'yi sürdürmenin mümkün olduğunu gösterdi.
- iv. Düşük büyüme / daha düşük eşitsizlik: Yunanistan, İspanya ve Portekiz gibi Güney Avrupa ülkeleri, zayıf genel ekonomik performans bağlamında bölgesel eşitsizliklerin azaldığına şahit oldu.

OECD: Bölgesel Görünüm 2023

“Bölgeler Arasındaki Gelir Eşitsizlikleri Genişliyor”

Ülkeler arasındaki bu farklı yollar, artan bölgesel eşitsizliklerin kaçınılmaz olmadığını ve doğru politika ortamıyla uzun süredir devam eden eşitsizlik coğrafyasıyla mücadelenin mümkün olduğunu gösteriyor. Rapor ayrıca, geleceğe yönelik bölgesel kalkınma politikasına ve güvenli sosyal uyuma yönelik süregelen düşüncelerin bir parçası olarak bölgeler için ileriye dönük senaryoları araştırıyor. Son olarak, hükümetlerin şimdi ve gelecekte kalıcı bölgesel eşitsizlikleri azaltma çabalarına rehberlik edecek bir politika yol haritası sunuyor.

Bölgesel eşitsizlikleri etkili bir şekilde azaltmak için, bir yandan en dinamik bölgelerin refahını sürdürmek, bir yandan da geride bırakılan bölgelerin kaygılarını ele almak ve bu bölgelerin beklentilerini iyileştirmek amacıyla ulusal ve yerel düzeylerde bir sorumluluk paylaşımı yapılmalıdır. Bu kapsamda ele alınan beş politika önceliği, farklı yönetim düzeylerinde koordineli ve sıralı eylemler gerçekleştirilmesini sağlayacaktır:

- i. Tüm bölgelerde kaliteli kamu hizmetlerine ve altyapıya adil erişimin sağlanması
- ii. Üretkenliğin ve rekabet gücünün artırılması
- iii. Bölgesel işgücü piyasalarında doğru beceri ve kaliteli iş fırsatlarının sağlanması
- iv. Çok seviyeli yönetim sistemlerinin kalitesinin iyileştirilmesi
- v. Hükümetlerin ulusal ve ulus-altı (yerel) düzeylerinde kapasitelerinin güçlendirilmesi

Dünya Ekonomik Forumu: Gıda ve Su Güvenliği

“Her Yıl Küresel Gıda Üretiminin Yaklaşık %30'u Kayboluyor veya İsraf Ediliyor ”

Dünyanın hızlı nüfus artışı ve gıda ve suya olan talebin artması, gıda ve su güvenliğinin sağlanmasında önemli zorluklara yol açıyor. Her yıl küresel gıda üretiminin yaklaşık %30'u kayboluyor veya israf ediliyor, bu da gıda fiyatlarının artmasına, yoksulluğun ve yetersiz beslenmenin yaygınlaşmasına neden oluyor. Tarımda yetersiz su yönetimi, su mevcudiyetini daha da zorluyor ve ekosistemlere zarar veriyor. Bu zorlukların üstesinden gelmek için, Dünya Ekonomik Forumu'nun “Gıda ve Su Güvenliği Küresel Gelecek Konseyi”, yenilikçi teknolojilerin benimsenmesi, su kullanımı düzenlemelerinin güçlendirilmesi, verimli su ve gıda geri dönüşüm stratejilerinin teşvik edilmesi, veri ve bilgilere açık erişimin kolaylaştırılması ve su kullanımı düzenlemelerinin güçlendirilmesi dahil olmak üzere çeşitli çözümler öneriyor. Veriye dayalı analitik ve tahmine dayalı çerçeveler sunarak, yapay zekanın (AI) süreçlere dahil edilmesi, karar verme süreçlerini geliştirmek ve kaynak kullanımını optimize etmek için çok önemli görülüyor. Forum'a göre, bu çözümleri entegre eden bütünsel bir yaklaşım benimsenerek daha dayanıklı ve sürdürülebilir bir geleceğe ulaşılabilir.

Kaynak: WeForum

McKinsey: İşyerinde Kadın Araştırması Raporu

“Zirvedeki Kazanımlara Rağmen Kadınlar Hâlâ Yeterince Temsil Edilmiyor”

“McKinsey ve LeanIn.Org” ortaklığında hazırlanan ve kadınların iş hayatındaki yerini değerlendiren “İşyerinde Kadınlar (Women in Workplace)” raporunun dokuzuncusu yayımlandı. Raporda, 27.000’den fazla çalışan ve 270 üst düzey İK yöneticisine uygulanan anket sonuçlarına yer verildi. Araştırma sonuçlarına göre üst düzey pozisyonlarda çalışan kadınlar, %28 oranıyla bugüne kadarki en yüksek seviyeye ulaştı.

Dünya genelinde işgücü piyasalarındaki kadın-erkek eşitsizliği sorununa değinen rapor, eşit ve sürdürülebilir bir kalkınmanın bu sorunun çözülmesiyle önemli ölçüde başarılacağına ışık tutuyor. Kadınların iş yaşamındaki deneyimlerinin ve kariyer gelişimlerinin ele alındığı rapor, kadınların iş dünyasında yer almalarına dair dört yanlış kaniya yer vererek aynı zamanda onları çürütmeyi hedefliyor.

Raporda, şirketlerin kadınları desteklemeleri ve kariyerlerini geliştirmeleri için önerilere de yer veriliyor:

- Kadınların temsiline ilişkin sonuçların izlenmesi
- Yöneticilerin etkili insan liderleri olmalarını sağlamak
- Mikro saldırganlıklara doğrudan müdahale etmek
- Esnek çalışmanın tüm potansiyelini ortaya çıkarmak
- ‘Kırık basamağı’ kalıcı olarak onarmak

McKinsey: İşyerinde Kadın Araştırması Raporu

“Kadınların İşyerindeki Durumuna İlişkin Dört Yanlış Kanı”

Yanlış Kanı 1: Kadınlar pandemi sonrası görece daha az hırslı hale geldi.

Gerçek: Kadınlar pandemi öncesine göre daha hırslı ve işyeri esnekliği de bu hırsı güçlendiriyor.

Anket sonuçlarına göre kadınların %96’sı kariyerinin kendileri için önemli olduğunu söylüyor. Ayrıca %81’i de erkeklerle aynı şekilde bir üst düzeyde terfi almak istiyor. Kadın yöneticiler de kendileriyle aynı seviyede erkek liderler kadar bir üst düzey liderliği talep ediyor. 30 yaşında altında olan her 10 kadından 9’u kariyerlerinde bir sonraki seviyeye yükselmeyi isterken dörtte üçü üst düzey lider olmayı hedefliyor. Pandemi, kadınlara iş ve yaşam arasında yeni bir denge kurma modelini gösterdi. Uzaktan ve hibrit çalışmanın en büyük faydalarından biri “tükenmişlik ve yorgunluk hislerini” azaltması sonuçlar arasında yer alıyor.

Yanlış Kanı 2: Kadınların iş hayatında ilerlemelerindeki en büyük engel ‘cam tavan’.

Gerçek: Kadınların üst düzey liderliğe giden yolda karşı karşıya kaldıkları en büyük engel: ‘Kırık basamak’.

Sadece bu yıl, giriş seviyesinden yöneticiliğe terfi eden her 100 erkeğe karşılık 87 kadın terfi etmiş.

Cam tavan, kadınların üst düzey liderliğe ulaşmasını engelleyen görünmez bir engeli tanımlamak için 40 yıl önce ortaya atılan bir terimdir. Çoğu zaman daha fazla kadının zirveye çıkamamasının temel nedeni olarak gösterilir.

McKinsey: İşyerinde Kadın Araştırması Raporu

“Kadınların İşyerindeki Durumuna İlişkin Dört Yanlış Kanı”

 Yanlış Kanı 3: Mikro saldırıların 'mikro' etkisi var.

 Gerçek: Bu saldırıların kadınlar üzerindeki etkisi büyük ve hasar bırakıcı niteliktedir.

Mikro saldırganlıklar, kökleri genellikle önyargıdan kaynaklanan, gündelik bir ayrımcılık biçimi olarak belirtiliyor. Veriler bize, kadınların erkeklere göre çok daha yüksek oranda mikro saldırganlık yaşadığını ve bu durumun birçok kadın için işyerini “zihinsel bir mayın tarlası” haline getirdiğini gösteriyor. Kadınların neredeyse yarısı iş yerinde yeterliliklerini ve yeteneklerini sorgulayan mikro saldırganlıklarla karşılaşılıyor. Kadınların sözlerinin kesilmesi, erkeklere kıyasla pek çok durumda açıkça konuşamamaları ve fikirlerini paylaşamamaları önemli bariyerlerden bazıları olarak karşımıza çıkıyor.

Mikro saldırganlık, bir kişiye cinsiyeti, ırkı veya kimliğinin farklı yönleri nedeniyle yöneltilen, önyargılı, aşağılayıcı veya küçümseyici yorum ve eylemlerdir.

 Yanlış Kanı 4: İşyerinde esnek çalışmayı talep eden ve yararlananlar kadınlardır.

 Gerçek: Hem erkekler hem kadınlar iş hayatında esnek çalışmayı avantaj olarak görüyor ve bu durum şirket başarısı için kritik rol oynuyor.

Sonuçlara göre kadınların %80'inden fazlası erkeklerin ise %79'u uzaktan ve hibrit çalışmanın iş ve yaşam arasında dengeyi kolaylaştırdığı konusunda hemfikir. Çoğu çalışan, uzaktan çalışma ve programları üzerinde kontrol sahibi olma fırsatlarının, sağlık hizmetlerinden sonra ikinci sırada gelen en önemli şirket avantajları olduğunu söylüyor. Uzaktan çalışanların (erkek ve kadın) %80'inden fazlası ve hibrit çalışanların yaklaşık %70'i kendilerini daha verimli ve üretken hissettiğini belirtiyor. İşyerinde çalışma koşulları konusunda esneklik çalışan anneler için ayrı bir yer tutuyor: Esneklik olmaması halinde küçük çocuklu annelerin %57'si şirketlerinden ayrılmak veya çalışma saatlerini azaltmak zorunda kalacaklarını söylüyor.

iTOSAM

İSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

Tasarım ve Hazırlık | Stratejik Araştırmalar Merkezi

itokurumsal

www.ito.org.tr